

Recomandări în vederea realizării aprecierii critice a unui manual de specialitate de nivel liceal sau suport de curs universitar

(document inclus în portofoliul pentru examenul de absolvire)

- Alegerea manualului se va face în acord cu programul de studii absolvit de către student/cursant (specializarea de licență).
- În partea introductivă se vor preciza datele de identificare ale manualului (autor, titlu, editură, an apariție).
- Analiza propriu-zisă se va structura după cele patru criterii precizate în grila de evaluare publicată pe site: *conținutul manualului, prelucrarea pedagogică, forma de redactare și ilustrarea.*
- Grila de evaluare propune un număr de întrebări pentru fiecare criteriu. Se recomandă selectarea a 5-6 întrebări, reprezentative pentru disciplina de specialitate, din cadrul fiecărui criteriu analizat. Răspunsurile la întrebările alese trebuie să fie explicite, să fie însoțite de *argumente și exemple* din conținuturile manualului (exemple de aplicații, activități de învățare, reprezentări grafice, ilustrații, etc.)
- De exemplu: în cazul unui manual de *Biologie*, pentru clasa a XI-a, în cadrul criteriului *Conținutul manualului*, la întrebarea: *Sunt conținuturile exacte, precise, variate? Acestea sunt suficient de obiective, redând adevărurile științei respective?* răspunsul ar putea include textul:
Conținuturile manualului sunt corecte din punct de vedere științific, actuale, utile și bogate în semnificații de cunoaștere, fiind relevante pentru domeniul Biologiei. Aceste atribute sunt susținute prin exemple și elemente care respectă standardele actuale în educație și știință. De exemplu, în lecția despre sistemul respirator, descrierea structurii și a funcțiilor plămânilor include explicații clare și sistematice despre schimbul de gaze la nivelul alveolelor pulmonare (se poate indica și numărul paginii din manual care conține aceste explicații). Conținuturile sunt utile pentru dezvoltarea abilităților de analiză a datelor sau pentru aplicarea cunoștințelor în situații reale. De exemplu, un exercițiu le propune elevilor să compare frecvența respirației, în condiții de efort fizic și de repaus, ei învățând astfel să interpreteze fenomene biologice legate de organismul uman.
- Un alt exemplu: în cazul unui manual de *Studii sociale*, pentru clasa a XII-a, în cadrul criteriului *Prelucrarea pedagogică*, la întrebarea: *Manualul propune activități de căutare la elevi, îmbie la observații, anchete, informări, investigații suplimentare?* răspunsul ar putea include textul:
Manualul de Studii sociale oferă oportunități de învățare care implică elevii, le stimulează gândirea critică și creativitatea, ajutându-i să aplice concepte teoretice în situații practice. Acesta include teme relevante și abordări care susțin dezbateri și discuții, reflectând o concepție pedagogică deschisă. De exemplu, manualul include exerciții interactive, jocuri de rol sau activități care necesită învățare colaborativă (se pot da exemple de sarcini de lucru identificate în activitățile de învățare propuse de manual, indicându-se paginile corespunzătoare).
- Se vor aprecia: **originalitatea materialului**, corectitudinea și coerența exprimării ideilor, stilul clar, explicit, cursiv, realizarea legăturii dintre cadrele teoretice și exemplele oferite.
- Textul poate avea structura unui eseu unitar, fără a se urmări în mod obligatoriu respectarea ordinii întrebărilor luate ca reper (se va păstra doar delimitarea pe cele patru criterii generale: *conținutul manualului, prelucrarea pedagogică, forma de redactare și ilustrarea*).
- Se vor include în prezentare termeni specifici limbajului pedagogic și metodic, în acord cu achizițiile dobândite de studenți/cursanți în cadrul disciplinelor de studiu ale programului de formare psihopedagogică.
- La secțiunea concluzii se vor trece aprecieri generale vizând punctele tari și/sau limitele manualului (punctele slabe), propunându-se și soluții ameliorative.